

Date: 09 June 2026

INFORMATIKA FANINI O‘QITISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING AHAMIYATI

Dovulbekova Nigora Tohirjonovna
Kosonsoy tuman 3-son texnikumi

Informatika va axborot texnologiyalari fani yetakchi o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada informatika fanini o‘qitish metodikasining zamonaviy yondashuvlari, innovatsion pedagogik texnologiyalar va raqamli ta'lim vositalarining o‘quv jarayonidagi o‘rni tahlil qilingan. Shuningdek, informatika fanini o‘qitishda interfaol metodlar, loyiha asosida o‘qitish, sun'iy intellekt va raqamli platformalardan foydalanishning afzalliklari yoritilgan. Ta'lim sifatini oshirish hamda o‘quvchilarning amaliy ko‘nikmalarini rivojlantirish bo‘yicha tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: informatika, o‘qitish metodikasi, pedagogik texnologiyalar, raqamli ta'lim, interfaol metodlar, sun'iy intellekt, axborot texnologiyalari.

Bugungi kunda jamiyatning raqamli transformatsiyasi ta'lim tizimi oldiga yangi vazifalarni qo‘ymoqda. Informatika fani nafaqat kompyuter savodxonligini, balki algoritmik fikrlash, mantiqiy tahlil qilish va zamonaviy axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish kompetensiyalarini shakllantirishga xizmat qiladi.

Shu bois informatika fanini o‘qitish metodikasini takomillashtirish, innovatsion pedagogik texnologiyalarni dars jarayoniga joriy etish va zamonaviy o‘qitish usullaridan foydalanish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

Informatika fanini o‘qitish metodikasining mazmuni

Informatika fanini o‘qitish metodikasi – bu fan mazmunini o‘quvchilarga samarali yetkazish, ularda nazariy bilim va amaliy ko‘nikmalarni shakllantirishga xizmat qiluvchi pedagogik tizimdir.

Mazkur metodikaning asosiy vazifalari:

- informatika faniga qiziqishni oshirish;
- algoritmik tafakkurni rivojlantirish;
- axborot bilan ishlash madaniyatini shakllantirish;
- zamonaviy dasturiy vositalardan foydalanish ko‘nikmalarini rivojlantirish;
- mustaqil ta'lim olish kompetensiyalarini hosil qilish.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Informatika fanini o'qitishda quyidagi metodlardan samarali foydalanish mumkin:

Interfaol metodlar

Interfaol metodlar o'quvchilarning darsdagi faolligini oshiradi. Jumladan:

- Aqliy hujum;
- Klaster;
- BBB;
- Venn diagrammasi;
- Keys-stadi;
- SWOT tahlil;
- Sinkveyn;
- Fishbone usuli.

Mazkur metodlar o'quvchilarning ijodiy va tanqidiy fikrlashini rivojlantiradi.

Loyiha asosida o'qitish

Loyiha usuli orqali o'quvchilar real muammolarni hal qilishga o'rganadilar.

Masalan:

- Web-sayt yaratish;
- Ma'lumotlar bazasi loyihasi;
- Mobil ilovalar yaratish;
- Robototexnika loyihalari;
- Sun'iy intellekt elementlari bilan ishlash.

Bu usul nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog'lash imkonini beradi.

Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellektdan foydalanish

Bugungi kunda ta'limda turli raqamli platformalar keng qo'llanilmoqda. Ular orqali:

- testlar tuzish;
- elektron taqdimotlar yaratish;
- videodarslar tayyorlash;
- masofaviy ta'limni tashkil etish;
- o'quvchilar bilimni monitoring qilish mumkin.

Sun'iy intellekt vositalari esa:

- dars ishlanmalarini tayyorlash;
- murakkab mavzularni sodda tushuntirish;
- test va topshiriqlar ishlab chiqish;
- dasturlash kodlarini tahlil qilish;
- individual tavsiyalar berish imkonini yaratadi.

Bunday vositalar o'qituvchining ish samaradorligini oshirib, darslarni yanada qiziqarli tashkil etishga yordam beradi.

Informatika fanini o'qitishda uchraydigan muammolar Ta'lim jarayonida ayrim qiyinchiliklar ham mavjud:

- texnik jihozlarning yetarli emasligi;
- internet tezligining pastligi;
- ayrim o'quvchilarning boshlang'ich tayyorgarligi turlicha ekanligi;
- o'qituvchilarning zamonaviy texnologiyalar bo'yicha malakasini muntazam oshirish zarurati;
- axborot xavfsizligi masalalari.

Mazkur muammolarni bartaraf etish uchun moddiy-texnik bazani mustahkamlash va pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish muhim hisoblanadi.

Informatika fanini o'qitishni takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar Quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshirish maqsadga muvofiq:

- interfaol metodlardan keng foydalanish;
- amaliy mashg'ulotlar ulushini oshirish;
- sun'iy intellekt vositalarini darslarga integratsiya qilish;
- loyiha va guruhli ishlash metodlarini rivojlantirish;
- elektron ta'lim resurslarini yaratish;
- o'quvchilarning mustaqil ishlash ko'nikmalarini shakllantirish.

Bunday yondashuvlar ta'lim sifatini oshirish va zamonaviy mehnat bozoriga mos mutaxassislarni tayyorlashga xizmat qiladi.

Xulosa. Informatika fanini o'qitish metodikasini takomillashtirish zamonaviy ta'limning muhim yo'nalishlaridan biridir. Pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar, loyiha asosida o'qitish va sun'iy intellekt vositalaridan samarali foydalanish o'quvchilarning bilim, ko'nikma va kompetensiyalarini rivojlantirishga yordam beradi. Kasb-hunar ta'limi muassasalarida informatika fanini zamonaviy yondashuvlar asosida o'qitish raqamli iqtisodiyot uchun malakali kadrlar tayyorlashning muhim omili hisoblanadi. Shu sababli pedagoglarning kasbiy mahoratini oshirish va innovatsion texnologiyalarni ta'lim jarayoniga keng joriy etish dolzarb vazifa bo'lib qolmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining raqamli texnologiyalar va ta'limni rivojlantirishga oid farmon va qarorlari.
3. Ishmuhamedov R. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent.
4. Azizxo'jayeva N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat.
5. Informatika fanini o'qitish metodikasiga oid ilmiy-uslubiy adabiyotlar.
6. Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga oid ilmiy manbalar.

